

Huvudman

NORDANSTIGS KOMMUN
kommun@nordanstig.se

Beslut

Datum 2025-03-19
Dnr SI 2023:9764
Sida 1 (7)
Aktbilaga 45

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Bergsjö skola F-9 i Nordanstigs kommun; nu fråga om uppföljning av beslut den 20 november 2024.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Nordanstigs kommun att senast **fredag den 30 maj 2025** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande betygskatalog. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Nordanstigs kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Nordanstigs kommun ska vidta följande åtgärder

Betygskatalog

1. Se till att vid minst ett tillfälle innan betygsättning för vårterminen 2025 informera rektorn och samtliga lärare som beslutar om betyg om författningarnas krav och Skolverkets föreskrifter om beslut om betyg samt utformning av betygskatalog. I detta ingår att säkerställa att beslut om betyg, även i de fall det saknas bedömningsunderlag, dokumenteras på föreskrivet sätt samt att ändring eller rättelse av betyg dokumenteras i betygskatalogen genom att rättelsen eller ändringen dateras. Det ska även framgå om det är en ändring eller rättelse. Inkom med en redogörelse över hur och när informationen har förmedlats (2 kap. 34 § skollagen, 3 kap. 14 § skollagen, 6 kap. 10 § skolförordningen (2011:185) samt 9 och 15 §§ Skolverkets föreskrifter om betygskatalog (SKOLFS 2011:123).

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar det avser särskilt stöd, skolplikt samt rätt till utbildning.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.umea@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 3177, 903 04 Umeå. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr 2023:9764) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har under våren 2024 genomfört en tillsyn av Bergsjö skola F-9 i Nordanstigs kommun. Tillsynen avgränsades till verksamheten i årskurserna 7-9 och omfattade bestämmelser gällande extra studietid, extra anpassningar, särskilt stöd, skolplikt och rätt till utbildning, utformning av betygskatalog gällande beslut om att inte sätta betyg samt anställning av rektor.

Skolinspektionen beslutade den 22 mars 2024 att förelägga Nordanstigs kommun att senast den 14 juni 2024 vidta åtgärder för att avhjälpa brister rörande särskilt stöd, skolplikt och rätt till utbildning, betygskatalog och anställning av rektor. Nordanstigs kommun inkom med en redovisning och kompletterande redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av föreläggandet. Skolinspektionen genomförde därefter ytterligare ett tillsynsbesök vid skolenheten. Vid besöket den 8 oktober 2024 genomfördes intervjuer med elevhälsan, rektorn, biträdande rektorn samt representant för huvudmannen.

Skolinspektionen beslutade den 20 november 2024 att förelägga Nordanstigs kommun att senast den 7 februari 2025 vidta åtgärder för att avhjälpa kvarstående brister rörande särskilt stöd, skolplikt och rätt till utbildning. Vidare tilldelade Skolinspektionen Nordanstigs kommun en anmärkning rörande betygskatalogen.

Nordanstigs kommun har den 7 februari 2025 inkommit med en redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av föreläggandet och anmärkningen.

Skolinspektionen har i nu aktuellt ärende tagit ställning till om Nordanstigs kommun har följt föreläggandet och vidtagit åtgärder med anledning av anmärkningen samt om påtalade brister har avhjälpits.

Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att

nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

I de fall Skolinspektionen refererar till enskilda elever benämns de med siffror i den elevförteckning och kompletterande elevförteckning (aktbilagor 7 och 37) som myndigheten sammanställt. Elevförteckningar har kommunicerats med huvudmannen.

Föreläggande

Betygskatalog

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har i beslut den 22 mars 2024 förelagt huvudmannen att se till att rektorn säkerställer att betygsättning sker enligt författningarnas krav där beslut om betyg, även i de fall det saknas bedömningsunderlag, dokumenteras på föreskrivet sätt i betygs katalogen.

I beslut den 20 november 2024 konstaterades att huvudmannen vidtagit åtgärder och att det inte längre återfanns tomma fält i betygs kataloger där elever varken erhållit betyg A-E, F, streck eller annan markering. Däremot saknades elev 34 i betygs katalogen i fyra ämnen. I beslutet konstaterades även att en elevs betyg i ämnet bild för vårterminen 2024 justerats från ett C till ett B utan att det av betygs katalogen framgick om det handlade om en ändring eller rättelse. Det saknades även datering och signering av betyget. Huvudmannen tilldelades en anmärkning utifrån bristerna i betygs katalogen.

Huvudmannen uppger i sin redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av anmärkningen att elev 34 varit sjukskriven under vårterminen 2024, därav saknas elevens terminsbetyg.

Huvudmannen uppger vidare att betygs katalogen för ämnet bild justerats. Huvudmannen har bifogat ett utdrag ur betygs katalogen för vårterminen 2024 gällande ämnet bild. Det framgår nu överhuvudtaget inte att den aktuella elevens betyg ändrats eller rättats från betyget C till ett B i ämnet bild vårterminen 2024.

Rättslig reglering

Enligt 2 kap. 34 § skollagen ska huvudmannen se till att personalen som har hand om utbildningen i den verksamhet som huvudmannen ansvarar för enligt denna lag ges möjlighet till kompetensutveckling. Huvudmannen ska se till att all personal i den verksamhet som huvudmannen ansvarar för har nödvändiga insikter i de föreskrifter som gäller för skolväsendet.

Av 3 kap. 14 § skollagen framgår att rektorn ska se till att betyg sätts i enlighet med skollagen och andra författningar.

I 10 kap. 15 § första stycket skollagen anges att betyg ska sättas i grundskolans ämnen i slutet av varje termin från och med årskurs 6 i de ämnen som eleven fått undervisning i under terminen.

Av 6 kap. 10 § skolförordningen framgår att beslut om betyg ska dokumenteras i en betygskatalog. Med beslut om betyg avses både beslut att sätta betyg och beslut att inte sätta betyg när underlag för bedömning av en elevs kunskaper saknas på grund av elevens frånvaro.

I Skolverkets föreskrifter om betygskatalog finns bestämmelser om hur betygskatalogen ska utformas. Av 9 § framgår att beslut om att inte sätta betyg enligt 6 kap. 19 § skolförordningen ska markeras med ett horisontellt streck

Rättelser och ändringar ska anges i betygskatalogen. Om ett betyg rättas eller ändras så ska såväl det gamla som det nya betyget framgå. Rättelser och ändringar ska dateras och signeras som samma sätt som anges i 7 § i Skolverkets föreskrifter om betygskatalog. Det ska framgå av betygskatalogen om det är en rättelse eller ändring som är beslutad (15 § Skolverkets föreskrifter om betygskatalog).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen kan fortsatt konstatera att det finns kvarstående brister och missuppfattningar rörande beslut om betyg och dokumentation i betygskatalogen. Brister som utgör brister i Nordanstigs kommuns myndighetsutövning. Att beslut att inte sätta betyg inte markerats på föreskrivet sätt med ett horisontellt streck för en elev med frånvaro (där bedömningsunderlag för betyg saknas) utgör en brist.

Skolinspektionen kan även konstatera att rättelse eller ändring fortsatt inte dokumenterats på föreskrivet sätt vilket utgör en brist. Det ska framgå av betygskatalogen om en elevs betyg ändrats. Det ska dokumenteras datum för ändringen och om det utgör en ändring eller rättelse och betyget ska signeras i betygskatalogen. Utifrån tidigare anmärkning har huvudmannen i stället upprättat en ny betygskatalog i ämnet bild och det framgår överhuvudtaget inte att en elevs betyg ändrats eller rättats.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Nordanstig kommuns verksamhet vid Bergsjö skola uppfyller fortsatt inte författningarnas krav vad gäller betygskatalog. Det finns därför skäl att förelägga Nordanstig kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Områden utan konstaterade brister

Särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Beslut om åtgärdsprogram

Huvudmannen uppger i sin redovisning att i det system som används vid upprättande av åtgärdsprogram är fälten "när en utvärdering ska ske", "vem som är ansvarig för en uppföljning" samt "vem som är ansvarig för en utvärdering" obligatoriska. Huvudmannen uppger vidare att med samtliga beslut om att upprätta respektive inte upprätta åtgärdsprogram följer en överklagandehänvisning. Huvudmannen har inkommit med skolenhetens två senaste beslut om åtgärdsprogram samt det senaste beslutet om att inte upprätta åtgärdsprogram för elever i årskurserna 7-9. Av dokumentationen framgår att beslut om åtgärdsprogram innehåller uppgifter om vem som fattat besluten, vem som i förekommande fall är ansvarig för uppföljning och utvärdering samt när detta ska ske i tid. Besluten innehåller en överklagandehänvisning.

Beslut om anpassad studiegång

Huvudmannen uppger i sin redovisning att den särskilda stödåtgärden anpassad studiegång tillämpas restriktivt, bara under begränsade perioder och stödåtgärden följs upp regelbundet. Huvudmannen har inkommit med skolenhetens tre senaste beslut om anpassad studiegång (beslut i samband med beslut om åtgärdsprogram). Av besluten framgår bland annat motivering till besluten samt vilka avvikelser som gjorts från timplanen och de ämnen och mål som gäller för utbildningen.

Utvärdering av särskilt stöd och åtgärdsprogram

Huvudmannen uppger att nya rutiner tagits fram vid skolenheten innebärande att rektorerna går igenom alla elever med särskilda stödinsatser varannan vecka för säkerställande av att samtliga insatser och åtgärder följs upp och utvärderas i enlighet med den tidsplan som gäller för respektive elev.

Huvudmannen har i enlighet med föreläggande även inkommit med uppgifter om vad som framkommit vid senaste utvärderingen av åtgärdsprogrammen för eleverna 5, 17, 20, 28 och 34 samt redovisat när utvärderingen för respektive elev ägde rum. Huvudmannen har även

bifogat nytt beslut om åtgärdsprogram som fattats efter utvärderingstillfället.

Tillhandahållande av särskilt stöd i enlighet med beslutade åtgärdsprogram

Huvudmannen uppger att samtliga elever erhåller särskilt stöd i enlighet med beslutade åtgärdsprogram och tillägger att elev 5 har ett nytt åtgärdsprogram kopplat till elevens nuvarande behov.

Rättslig reglering

Av 3 kap. 9 § skollagen framgår bland annat att ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas. Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn. Om beslutet innebär att särskilt stöd ska ges i en annan elevgrupp eller enskilt enligt 11 § eller i form av anpassad studiegång enligt 12 § får rektorn inte överlåta sin beslutanderätt till någon annan. Om en utredning enligt 7§ visar att eleven inte behöver särskilt stöd, ska rektorn eller den som rektorn har överlåtit beslutanderätten till i stället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas.

Av 3 kap. 12 § skollagen framgår att om det särskilda stödet för en elev i grundskolan inte i rimlig grad kan anpassas efter elevens behov och förutsättningar, får ett beslut om särskilt stöd innebära avvikelser från den timplan samt de ämnen och mål som annars gäller för utbildningen (anpassad studiegång). I grundskolan ska den anpassade studiegången utformas så att eleven så långt som möjligt får förutsättningar att nå behörighet till gymnasieskolans nationella program. Rektorn ansvarar för att en elev med anpassad studiegång får en utbildning som så långt det är möjligt är likvärdig med övrig utbildning i den aktuella skolformen.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer att Nordanstigs kommun följt föreläggandet och påtalade brister gällande särskilt stöd har avhjälpats. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Skolplikt och rätt till utbildning

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Huvudmannen uppger att Nordanstigs kommun nu infört en ny närvarorutin som överensstämmer med författningarnas krav. Närvarorutinen har bifogats huvudmannens redovisning och det anges numera att när en utredning om en elevs frånvaro inletts så ska rektorn se till att frånvaron skyndsamt anmäls till huvudmannen. Huvudmannen har även inkommit med uppgifter om antalet anmälningar om frånvaro som rapporterats till huvudmannen under perioden 20 november 2024 till 31 januari 2025 samt när respektive anmälan inkom i enlighet med föreläggande därom.

Rättslig reglering

Av 7 kap. 19 a § skollagen följer bland annat att rektorn ska, om en elev har upprepad eller längre frånvaro, se till att frånvaron skyndsamt utreds om det inte är obehövt. När en sådan utredning inletts ska rektorn se till att frånvaron skyndsamt anmäls till huvudmannen.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer att Nordanstigs kommun följt föreläggandet och ändrat sina rutiner. Numera framgår att rektorn löpande ska anmäla till huvudmannen när en utredning av en elevs frånvaro inletts. Skolinspektionen bedömer därför att ärendet kan avslutas i denna del.

Beslutet har fattats av juristen Rebecka Rasmuson.

Utredaren Ylva Ohlsson har varit föredragande i ärendet. I ärendets slutliga handläggning har även utredaren Cecilia Skog medverkat.